

32005R1889

Official Journal L 309, 25/11/2005 P. 0009 – 0012 20051026

Regulamentul (CE) nr. 1889/2005 al Parlamentului European și al Consiliului din 26 octombrie 2005

privind controlul numerarului la intrarea sau ieșirea din Comunitate

PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul de instituire a Comunității Europene, în special articolele 95 și 135,

având în vedere propunerea Comisiei [1],

având în vedere avizul Comitetului Economic și Social European,

hotărând în conformitate cu procedura menționată la articolul 251 din tratat [2],

întrucât:

(1) Una dintre misiunile Comunității este de a promova dezvoltarea armonioasă, echilibrată și durabilă a activităților economice în întreaga Comunitate prin crearea unei piețe comune și a unei uniuni economice și monetare. În acest scop, piața internă cuprinde un spațiu fără frontiere interne în care este asigurată libera circulație a mărfurilor, persoanelor, serviciilor și a capitalurilor.

(2) Introducerea veniturilor din activități ilegale în sistemul financiar și investirea acestora după spălarea banilor dăunează dezvoltării economice sănătoase și durabile. În consecință, Directiva 91/308/CEE a Consiliului din 10 iunie 1991 privind prevenirea folosirii sistemului financiar în scopul spălării banilor [3] a instituit un mecanism comunitar de prevenire a spălării banilor prin monitorizarea tranzacțiilor efectuate prin instituții de credit și financiare, precum și anumite tipuri de profesii. Având în vedere riscul ca aplicarea acestui mecanism să ducă la o creștere a mișcărilor de numerar în scopuri ilicite, Directiva 91/308/CEE ar trebui completată cu un sistem de control al numerarului care intră și iese din Comunitate.

(3) În prezent, astfel de sisteme de control sunt aplicate numai de câteva state membre, în temeiul legislațiilor interne. Diferențele între legislații dăunează bunei funcționări a pieței interne. În consecință, elementele de bază ar trebui armonizate la nivel comunitar pentru a se asigura un nivel echivalent de control al mișcărilor de numerar care traversează frontierele Comunității. O astfel de armonizare nu ar trebui, cu toate acestea, să afecteze posibilitatea statelor membre de a aplica, în conformitate cu dispozițiile actuale ale tratatului, controale naționale privind mișcările de numerar din cadrul Comunității.

(4) Ar trebui, de asemenea, luate în considerare activitățile complementare desfășurate în alte foruri internaționale, în special cele ale Grupului Internațional de Acțiune Financiară privind Spălarea Banilor (FATF), care a fost instituit de către reuniunea la nivel înalt G7 de la Paris în 1989. Recomandarea specială IX din 22 octombrie 2004 a FATF face apel la guverne să ia măsuri de detectare a mișcărilor fizice de numerar, inclusiv un sistem de declarare și alte obligații de comunicare.

(5) În consecință, numerarul transportat de o persoană fizică ce intră sau iese din Comunitate ar trebui să fie supus principiului declarării obligatorii. Acest principiu ar permite autorităților vamale să colecteze informații cu privire la astfel de mișcări de numerar și, acolo unde este cazul, să transmită aceste informații altor autorități. Autoritățile vamale sunt prezente la frontierele Comunității, acolo unde controalele sunt cele mai eficiente, iar unele dintre acestea au acumulat deja experiență practică în materie. Ar trebui să se recurgă la Regulamentul (CE) nr. 515/97 al Consiliului din 13 martie 1997 privind asistența reciprocă între autoritățile administrative ale statelor membre și cooperarea dintre acestea și Comisie în vederea asigurării aplicării corecte a legislației din domeniile vamal și agricol [4]. Această asistență reciprocă ar trebui să asigure atât aplicarea corectă a controlului în materie de numerar, cât și transmiterea informațiilor care ar putea contribui la atingerea obiectivelor Directivei 91/308/CEE.

(6) Având în vedere scopul său de prevenire și caracterul său de descurajare, obligația de declarare ar trebui să fie îndeplinită la intrarea sau ieșirea din Comunitate. Cu toate acestea, pentru ca acțiunea autorităților să se concentreze asupra mișcărilor semnificative de numerar, numai mișcările de cel puțin 10000 EUR ar trebui să fie supuse unei astfel de obligații. De asemenea, ar trebui să se precizeze că obligația de declarare se aplică persoanelor fizice care transportă numerar, indiferent dacă acea persoană este proprietara numerarului sau nu.

(7) Ar trebui să se recurgă la un standard comun pentru informațiile care urmează a fi furnizate. Acesta va permite autorităților competente să facă schimb de informații mai simplu.

(8) Este de dorit stabilirea definițiilor necesare pentru interpretarea uniformă a prezentului regulament.

(9) Informațiile colectate în temeiul prezentului regulament de către autoritățile competente ar trebui transmise mai departe autorităților menționate la articolul 6 alineatul (1) din Directiva 91/308/CEE.

(10) Directiva 95/46/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 24 octombrie 1995 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date [5] și Regulamentul (CE) nr. 45/2001 al Parlamentului European și al Consiliului din 18 decembrie 2000 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal de către instituțiile și organele comunitare și libera circulație a acestor date [6] se aplică prelucrării datelor cu caracter personal de către autoritățile competente ale statelor membre, în temeiul prezentului regulament.

(11) Atunci când există indicii că sumele în numerar au legătură cu o activitate ilegală asociată cu mișcarea de numerar, menționată de Directiva 91/308/CEE, informațiile colectate în temeiul prezentului regulament de către autoritățile competente pot fi transmise autorităților competente din alte state membre și/sau Comisiei. În mod similar, ar trebui să fie prevăzută transmiterea anumitor informații ori de câte ori există indicii cu privire la mișcări de numerar ce implică sume mai mici decât pragul prevăzut în prezentul regulament.

(12) Autoritățile competente ar trebui investite cu atribuțiile necesare pentru exercitarea unui control efectiv al mișcărilor de numerar.

(13) Atribuțiile autorităților competente ar trebui completate cu o obligație a statelor membre de a prevedea sancțiuni. Cu toate acestea, sancțiunile ar trebui impuse numai pentru neefectuarea declarației în conformitate cu prezentul regulament.

(14) Deoarece obiectivul prezentului regulament nu poate fi realizat în mod satisfăcător de statele membre și în consecință, din cauza dimensiunii transnaționale a spălării banilor pe piața internă, poate fi realizat mai bine la nivel comunitar, Comunitatea poate adopta măsuri, în conformitate cu principiul subsidiarității prevăzut la articolul 5 din tratat. În conformitate cu principiul proporționalității prevăzut la articolul menționat, prezentul regulament nu depășește ceea ce este necesar pentru atingerea acestui obiectiv.

(15) Prezentul regulament respectă drepturile fundamentale și principiile recunoscute la articolul 6 alineatul (2) din Tratatul privind Uniunea Europeană și reflectate în Carta Drepturilor Fundamentale a Uniunii Europene, în special la articolul 8 din acesta,

ADOPTĂ PREZENTUL REGULAMENT:

Articolul 1

Obiectiv

(1) Prezentul regulament completează dispozițiile Directivei 91/308/CEE cu privire la tranzacțiile efectuate prin intermediul instituțiilor financiare și de credit și al anumitor profesii, stabilind norme armonizate pentru controlul intrărilor și ieșirilor de numerar din Comunitate, efectuat de către autoritățile competente.

(2) Prezentul regulament nu aduce atingere măsurilor naționale de control al mișcărilor de numerar din cadrul Comunității, atunci când astfel de măsuri sunt luate în conformitate cu articolul 58 din tratat.

Articolul 2

Definiții

În sensul prezentului regulament:

1. prin "autorități competente" înseamnă autoritățile vamale ale statelor membre sau orice alte autorități împuternicite de către statele membre să aplice prezentul regulament;

2. prin "numerar" înseamnă:

(a) instrumente negociabile la purtător, inclusiv instrumente monetare la purtător, precum cekuri de călătorie, instrumente negociabile (inclusiv cekuri, bilete la ordin și mandate poștale), care sunt fie la purtător, andosate fără restricții, întocmite pe numele unui beneficiar fictiv, fie într-o astfel de formă încât proprietatea asupra acestora este transferată în momentul transmiterii, precum și instrumente incomplete (inclusiv cekuri, bilete la ordin și mandate poștale) semnate, dar cu numele beneficiarului omis;

(b) valută (bancnote și monede în circulație, ca mijloc de schimb).

Articolul 3

Obligația de declarare

(1) Orice persoană fizică ce intră sau iese din Comunitate și transportă numerar în valoare de 10000 EUR sau mai mult declară această sumă autorităților competente din statul membru prin care intră sau iese din Comunitate, în conformitate cu prezentul regulament. Obligația de declarare nu este îndeplinită în cazul în care informațiile furnizate sunt incorecte sau incomplete.

(2) Declarația menționată la alineatul (1) cuprinde detalii despre:

(a) declarant, inclusiv numele complet, data și locul nașterii, precum și cetățenia;

(b) proprietarul numerarului;

(c) destinatarul preconizat al numerarului;

(d) suma și natura numerarului;

(e) proveniența și destinația numerarului;

(f) ruta de transport;

(g) mijlocul de transport.

(3) Informațiile sunt furnizate în scris, verbal sau electronic, în funcție de decizia statului membru menționat la alineatul (1). Cu toate acestea, în cazul în care declarantul solicită acest lucru, el are dreptul de a furniza informațiile în scris. Atunci când este depusă o declarație în scris, o copie certificată va fi furnizată declarantului, la cerere.

Articolul 4

Atribuțiile autorităților competente

(1) Pentru a verifica respectarea obligației de declarare prevăzute la articolul 3, funcționarii autorităților competente sunt împuterniciți, în conformitate cu condițiile prevăzute în temeiul legislației interne, să efectueze controlul persoanelor fizice, al bagajelor acestora și al mijloacelor lor de transport.

(2) În cazul nerespectării obligației de declarare prevăzute la articolul 3, numerarul poate fi reținut prin decizie administrativă, în conformitate cu condițiile prevăzute în temeiul legislației interne.

Articolul 5

Înregistrarea și prelucrarea informațiilor

(1) Informațiile obținute în temeiul articolului 3 și/sau al articolului 4 sunt înregistrate și prelucrate de către autoritățile competente ale statului membru menționat la articolul 3 alineatul (1) și se află la dispoziția autorităților menționate la articolul 6 alineatul (1) din Directiva 91/308/CEE ale acestui stat membru.

(2) În cazul în care, în urma controalelor prevăzute la articolul 4, reiese că o persoană fizică intră sau iese din Comunitate cu sume în numerar mai mici decât pragul fixat la articolul 3 și atunci când există indicii despre activități ilegale asociate cu mișcarea de numerar, menționate de Directiva 91/308/CEE, aceste informații, numele complet, data și locul nașterii și cetățenia acestei persoane, precum și detaliile cu privire la mijlocul de transport utilizat pot fi, de asemenea, înregistrate și prelucrate de către autoritățile competente ale statului membru menționat la articolul 3 alineatul (1) și puse la dispoziția autorităților menționate la articolul 6 alineatul (1) din Directiva 91/308/CEE ale acestui stat membru.

Articolul 6

Schimbul de informații

(1) Atunci când există indicii că sumele în numerar sunt legate de o activitate ilegală asociată cu mișcarea de numerar, menționată de Directiva 91/308/CEE, informațiile obținute prin intermediul declarației prevăzute la articolul 3 sau al controalelor prevăzute la articolul 4 pot fi transmise autorităților competente din alte state membre.

Regulamentul (CE) nr. 515/97 se aplică mutatis mutandis.

(2) Atunci când există indicii că sumele în numerar implică produsul unei fraude sau al unei alte activități ilegale care afectează în mod negativ interesele financiare ale Comunității, informațiile sunt, de asemenea, transmise Comisiei.

Articolul 7

Schimbul de informații cu țări terțe

În cadrul asistenței administrative reciproce, informațiile obținute în temeiul prezentului regulament pot fi comunicate de către statele membre sau de către Comisie unei țări terțe, sub rezerva consimțământului din partea autorităților competente care au obținut informațiile în temeiul articolului 3 și/sau articolului 4 și cu respectarea altor dispoziții interne și comunitare relevante privind transferul de date cu caracter personal către țări terțe. Statele membre adresează o notificare Comisiei cu privire la astfel de schimburi de informații în cazuri care sunt în mod special relevante pentru aplicarea prezentului regulament.

Articolul 8

Respectarea secretului profesional

Toate informațiile care sunt prin natura lor confidențiale sau care sunt furnizate cu titlu confidențial intră sub incidența obligației păstrării secretului profesional. Acestea nu vor fi divulgate de către autoritățile competente fără permisiunea expresă a persoanei sau a autorității care le furnizează. Cu toate acestea, este permisă comunicarea informațiilor în cazul în care autoritățile competente sunt obligate să facă acest lucru în temeiul dispozițiilor în vigoare, în special în cadrul procedurilor judiciare. Orice divulgare sau comunicare de informații respectă integral dispozițiile în vigoare de protecție a datelor, în special pe cele din Directiva 95/46/CE și din Regulamentul (CE) nr. 45/2001.

Articolul 9

Sanțiuni

(1) Fiecare stat membru prevede sancțiuni aplicabile în cazul nerespectării obligației de declarare prevăzute la articolul 3. Aceste sancțiuni sunt efective, proporționale și disuasive.

(2) Până la 15 iunie 2007, statele membre adresează o notificare Comisiei cu privire la sancțiunile aplicabile în cazul nerespectării obligației de declarare prevăzute la articolul 3.

Articolul 10

Evaluare

Comisia înaintează Parlamentului European și Consiliului un raport privind aplicarea prezentului regulament după patru ani de la intrarea sa în vigoare.

Articolul 11

Intrarea în vigoare

Prezentul regulament intră în vigoare în a douăzecea zi de la data publicării în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene.

Se aplică de la 15 iunie 2007.

Prezentul regulament este obligatoriu în toate elementele sale și se aplică direct în toate statele membre.

Adoptat la Strasburg, 26 octombrie 2005.

Pentru Parlamentul European

Președintele

J. Borrell Fontelles

Pentru Consiliu

Președintele D. Alexander

[1] JO C 227 E, 24.9.2002, p. 574.

[2] Avizul Parlamentului European din 15 mai 2003 (JO C 67 E, 17.3.2004, p. 259), Poziția comună a Consiliului din 17 februarie 2005 (JO C 144 E, 14.6.2005, p. 1), Poziția Parlamentului European din 8 iunie 2005 și Decizia Consiliului din 12 iulie 2005.

[3] JO L 166, 28.6.1991, p. 77. Directivă astfel cum a fost modificată prin Directiva 2001/97/CE a Parlamentului European și a Consiliului (JO L 344, 28.12.2001, p. 76).

[4] JO L 82, 22.3.1997, p. 1. Regulament astfel cum a fost modificat prin Regulamentul (CE) nr. 807/2003 (JO L 122, 16.5.2003, p. 36).

[5] JO L 281, 23.11.1995, p. 31. Directivă astfel cum a fost modificată prin Regulamentul (CE) nr. 1882/2003 (JO L 284, 31.10.2003, p. 1).

[6] JO L 8, 12.1.2001, p. 1.